

Z ŻYCIA ZAWODOWEGO

ZWIĄZKU ZAW. LEŚN. W RZPLITEJ POL.

DODATEK DO

„LASU POLSKIEGO” i „ECH LEŚNYCH”

Redaktor: prof. inż. ADAM SCHWARZ.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU ZAWODOWEGO LEŚNIKÓW W RZPLITEJ POLSKIEJ ZA ROK 1926.

Ogólne położenie leśnictwa w r. 1926.

Rok sprawozdawczy 1926 był dla leśnictwa rokiem doniosłego znaczenia. Jeżeli faktem jest, że wszystkie niemal gałęzie naszego życia gospodarczego znajdują się jeszcze w fazie powolnego dostosowywania się do nowych, powojennych warunków rozwojowych, ulegających raz po raz zbieżeniom i wstrząsom tak gwałtownym, jak np. zmianom na polu walutowym i podatkowym, wojnie celnej z Niemcami, to o gospodarce leśnej powiedzieć można, że nie wyszła ona jeszcze z stadium początkowej mgławicy, będącej zaczątkiem krystalizowania się pewnego zdecydowanego kierunku rozwojowego. Złożyć to należy przede wszystkim na karb zupełnej niemal ignoracji olbrzymiej większości społeczeństwa i jego przedstawicielstw, co do istoty i podstaw gospodarki leśnej, a także i co do jego życiowych potrzeb, oraz znaczenia w gospodarce ogólnopolskiej. Las traktowało się u nas, nietylko wśród szerokich sfer ludności — jako dobro wolne, przekazane nam w spadku przez pokolenia poprzednie, przedstawiające bardzo znaczny kapitał, tak bardzo potrzebny dla wielu celów w okresie ogólnego powojennego zubożenia. Na las zrzucano ciężar odbudowy kraju, drewnem ratowało się bilans handlowy, niezawsze zresztą w sposób szczęśliwy, gospodarkę lasów państwowych podporządkowano celom fiskalnym, rzucono się na lasy, wbrew zasadom logiki gospodarczej, jako na obiekt, przydatny do realizacji reformy rolnej. Z działalności zaś na korzyść lasów nie mamy do zanotowania prawie nic. Obojętność wobec dewastacji lasów, bezprogramowość polityki szkolnej i naukowości świadczącej, zanik wszelkiego kredytu na cele produkcji leśnej, zupełna niemożność odbudowy zniszczeń wojennych — oto wykaz leżących odłogiem dziedzin, w których dla leśnictwa zrobiło się dotąd jeżeli nie nic — to w każdym razie niesłychanie mało. Jedynym plusem

na tym smutnym tle jest zorganizowanie i stopniowe udoskonalanie gospodarki i administracji w lasach państwowych, aczkolwiek i tu dalecy jesteśmy od doskonałości.

Rok sprawozdawczy przyniósł ze sobą pewne oznaki, że smutny ten okres ma się ku końcowi. Przedewszystkiem zaczęło wśród społeczeństwa przenikać właściwe zrozumienie położenia, znaczenia i potrzeb gospodarstwa leśnego. Wyrazem tego są dość liczne artykuły, oświetlające kwestję leśną w prasie codziennej, rozwój fachowej prasy drzewnej i leśnej, wreszcie rezolucja IV Zjazdu Leśników Polskich i ogólnopanstwowego Zjazdu Przemysłowców i Kupców Drzewnych, dowodząca, że należyta ocena położenia leśnictwa zaczyna rozpowszechniać się nie tylko wśród sfer leśników. Żywe zajęcie się kwestjami ekonomicznymi przez rząd, powołanie do życia szeregu ciał doradczych i opiniodawczych, niestety bez udziału leśników, dawały mimo wszystko substrat, na podłożu którego rzeczowe dyskusowanie o kwestjach leśnych było łatwiejsze, niż dawniej. Przy okazji rokowań o traktat handlowy z Niemcami las i drewno zwróciły uwagę społeczeństwa, jako jeden z głównych czynników tego traktatu. Zbliżyła się znacznie do realizacji sprawa ujednostajnienia i zmodernizowania ustawodawstwa leśnego. Wreszcie sprawom administracji l. p. zaczęto poświęcać więcej uwagi, niż dotychczas.

Oczywiście niema jeszcze mowy o racjonalnem traktowaniu wszystkich tych zagadnień, nad którymi debatują z reguły prawie jednostki, mało w leśnictwie się orjentujące. Jest jednak duży krok naprzód, że wogóle dziś rozmawia się o leśnictwie, jako o bardzo ważnej kwestji gospodarczej.

Ekonomiczne położenie leśników — podobnie jak wogóle wszystkich warstw pracujących — nie było w r. ub. pomyślnie. W służbie państwowej rok ubiegły zaczął się pod znakiem redukcji i oszczędności, uskutecznionych przez obniżenie poborów i przez wstrzymanie awansów, stabilizacji i t. d. Z końcem roku — wobec poprawy sytuacji budżetowej i gospodarczej Państwa — położenie to uległo pewnemu polepszeniu przez przywrócenie awansów z styczniem 1927, przez podwyżkę poborów o 10% i po poprzednim cofnięciu redukcji poborów urzędniczych. Natomiast inne kwestje, dotyczące materialnego położenia pracowników adm. lasów państwowych, jak sprawa deputatów, mieszkań służbowych, ekwiwalentów gotówkowych, etc. ciągle stoi na martwym punkcie z powodu niesłuchania skomplikowanej procedury, stosowanej przy opracowywaniu odnośnych rozporządzeń przez władze państwowe.

Ogólny wzrost drożyzny, obserwowany w drugiej połowie roku sprawozdawczego sprawił, że przyznane polepszenie uposażenia nie

wyrównało skali bytu urzędników państwowych nawet do poziomu zesłorocznego. Równoczesna redukcja personelu i wzrost wymagań, stawianych przez służbę funkcjonariuszom adm. I. p. z powodu wprowadzanej intensyfikacji gosp. leśnej stosunek ten jeszcze pogarszała. W rezultacie rok sprawozdawczy, mimo pewnych zjawisk dodatnich, nie zamyka się w porównaniu z jego początkiem wydatnym plusem w dziedzinie polepszenia materialnego położenia leśników, pracujących w lasach państwowych.

W trudniejszym jeszcze położeniu znaleźli się prywatni pracownicy leśni, mając do czynienia z pracodawcami o bardzo różnym sposobie pojmowania społecznych obowiązków, wynikających z ich pozycji, jako właścicieli lasów. Poza kwestją materialnego bytu nierzadkie były tu konflikty na tle pojmowania obowiązków zawodowych, w wypadku, gdy dyspozycje właściciela wyraźnie sprzeczne były z interesem leśnictwa i ogólnie - państwowym. To też leśnictwo polskie oczekiwało z napięciem ukazania się nowych przepisów ustawowych, któreby w części chociaż zapobiegały takim sytuacjom. Niestety — o ile dziś stwierdzić można — mająca ukazać się nowa ustawa o ochronie lasów pomija tę kwestję milczeniem — protegując dyletantyzm w administracji lasów prywatnych.

Stosunki w społecznym życiu leśników przedstawiały się również dość niewesoło. Można stwierdzić, że właśnie niewyjaśnione i nieskrystalizowane stosunki w tej dziedzinie, jakoteż ogólna niechęć ze strony leśników do czynnej pracy na polu społecznych zagadnień leśnictwa, częściowo powodowana dużym jeszcze niewyrobieniem, były ważnymi przyczynami, dla których interesy leśnictwa i zawodu leśnego nie były traktowane przez społeczeństwo i rząd tak poważnie, jak na to zasługiwały. Ale i tu stwierdzić było można w roku ubiegłym lekkie oznaki poprawy. Międzystowarzyszeniowe stosunki w leśnictwie uległy lekkiej poprawie. Daleko jest jeszcze do harmonijnej i zgodnej współpracy dla ogólnego dobra ze strony poszczególnych stowarzyszeń leśnych; w każdym razie niema już tak ostrego antagonizmu między nimi, osłabły znacznie wzajemnie tarcia i walki, do czego niemało przyczyniła się dyskusja, poprzedzająca i przygotowująca uchwały IV Zjazdu Leśników Polskich w sprawie zrzeszeń w leśnictwie, mimo, iż uchwała ta nie znalazła zupełnej aprobaty wśród wszystkich zainteresowanych. W wewnętrznym życiu stowarzyszeniowym, jeżeli chodzi o nasz Związek — zaobserwować było można pewne wzmoczenie się zainteresowania i czynnego udziału w pracach Związku, co przypisać należy w znacznej części wystąpieniu na widownię elementu młodszego, wnoszącego w leniwie płynący tok tego życia element ruchliwości, większej energii i poczucia obowiązków społecznych. Niemniej wewnętrzna organizacja

Związku uległa na tyle skonsolidowaniu, że mówić można o znacznym postępie na tym polu w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Szczegóły tej kwestji wyjaśnione będą w dalszych częściach niniejszego sprawozdania.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁÓW ZW. ZAW. LEŚN. W RZP. POL. ZA ROK 1926.

W roku 1926 istniało 20 oddziałów Zw. Zaw. Leśn. z 123 kołami miejscowymi, a mianowicie:

Nazwa Oddziału	Ilość kół miejscowych	Siedziba Oddziału	Przewodniczący
1. Cieszyński	7	Cieszyn, ul. Głęboka Hotel Austrja	kol. inż. Jan Matysz
2. Częstochowski	10	Zagórze, poczta Kłobuck	kol. inż. Bronisław Pa-szyński
3. Dolina	2	Bolechów	kol. Fryderyk Medwecki
4. Dolina Prutu i Bystrzycy	0	Worochta	kol. inż. Filip Hirsch
5. Kujawsko - Mazowiecki	5	Włocławek, leśn. Łuba	kol. M. Tittenbrun
6. Lwowski	1	Lwów, Łyczakowska 27	kol. Gustaw Chmielewski
7. Łódzki	2	Sędziejowice Nadleśn.	kol. Bachmiński
8. Niepołomicki		N i e c z y n n e	
9. Nowosądecki			
10. Polesko Białowieski	0	Białowieża, Dyr. L. P.	kol. Obuchowicz
11. Pomorski	15	Bydgoszcz	kol. inż. J. Fijałkowski
12. Poznański	17	Poznań, Dyr. L. P.	kol. W. Przybyłski
13. Radomski	18	Radom, Dyr. L. P.	kol. W. Klimaszewski
14. Siedlecki	2	Siedlce, Dyr. L. P.	kol. Jan Horodecki
15. Sieradzki	3	Złoczew Kaliski, leśn. Grójec.	kol. Stanisław Pawlukas
16. Suwalski	12	Augustów	kol. Wład Mołodyński
17. Tarnopolski	3	Tarnopol, Urząd Wojewódzki	kol. inż. Mieczysław Gałek
18. Warszawski	6	Warszawa, N. Świat 36-4	kol. prof. Wł. Jedliński
19. Wileński	20	Wilno, W. Pohulanka 24	kol. Marijan Hoppen
20. Wolyński	0	Łuck, Dyr. L. P.	kol. Adam Korwin Kijuc
	123		

Z oddziałów tych 2, a mianowicie Niepołomicki i Nowosądecki były nieczynne, ten ostatni głównie wskutek choroby i śmierci przewodniczącego, ś. p. J. Małeckiego. Członkowie tych oddziałów wpłacali składki i komunikowali się częściowo bezpośrednio z Zarządem głównym. Z końcem roku sprawozdawczego podjęta została staraniem kilku członków miejscowych akcja, zmierzająca do uruchomienia oddziału Nowosądeckiego, który prawdopodobnie dzięki tej inicjatywie wejdzie w r. 1927 w skład oddziałów czynnych.

Ruch członków w poszczególnych Oddziałach w r. 1926 charakteryzuje następujące zestawienie:

ODDZIAŁ	Stan dnia 1.1. 1926 r.	Przybyło		U b y ł o				Stan dnia 11 1927 r.	Z tego zorga- nizowanych w kołach miejscowych
		Nowo wstępu- jących	Przeказа- no z Oddz. innych	przez dobrow. wystap	skreślo- nych	zmarło	przeказа- nych do innych Oddziałów		
Cieszyński	103	1	3	1	1	—	—	105	105
Częstochowa. . . .	167	—	2	—	—	1	1	167	167
Dolina	69	10	—	17	5	1	3	53	11
Doliny Prutu. . . .	44	3	—	—	—	1	4	42	0
Kujaw.-Mazow. . . .	158	8	4	2	—	2	2	164	164
Lwowski	215	46	10	7	—	—	6	258	11
Łódzki	15	15	—	—	—	—	1	29	29
Niepołomicki. . . .		N i e c z y n n e							
Nowo-Sądecki									
Polesko-Białow. . . .	156	13	4	2	6	—	—	165	—
Pomorski	650	21	5	—	—	4	34	638	638
Poznański	430	51	31	7	2	3	—	500	500
Radomski	581	75	13	3	66	3	1	596	493
Siedlecki	211	16	4	10	—	4	4	213	31
Sieradzki	106	—	—	—	—	—	—	82	82
Suwalski	268	35	4	—	39	5	5	258	258
Tarnopolski	155	8	—	—	—	—	—	163	163
Warszawski	325	47	1	1	20	1	5	346	194
Wileński	350	200	—	—	95	—	—	455	450
Wołyński	112	6	—	—	2	1	—	115	—
	4115	555	81	50	236	26	66	4349	3296

W oddziale Sieradzkim ogólny ubytek członków wynosi 24, przyczem sprawozdanie stwierdza, że Zarząd nie może skontrolować, z jakich przyczyn ubytek ten nastąpił.

Z zestawień powyższych wynika przedewszystkiem niejednorodność form organizacyjnych poszczególnych Oddziałów. Podczas, gdy niektóre oddziały, zwłaszcza większe, opierają swą organizację wyłącznie na kołach miejscowych, skupiających ogół zrzeszonych w oddziale członków, to życie organizacyjne innych oddziałów koncentruje się w samej ich centrali, koła zaś miejscowe albo nie istnieją, albo obejmują tylko część zrzeszonych. Charakterystyczną jest też nierówność poszczególnych oddziałów pod względem ilości członków zajmowanego terytorjum. Obok oddziałów b. wielkich, np. Pomorskiego, liczącego 638 członków istnieje np. oddział Łódzki z 29 członkami. Różnice takie są w części usprawiedliwione lokalnymi warunkami pracy organizacyjnej, jednakże zbyt małe oddziały, nie mające przy obecnej liczbie członków widoków skutecznej działalności, winny bezwzględnie dążyć do zwiększenia ich ilości.

Pod względem rodzaju zajęcia statystyka członków Zw. Zaw. Leśn. przedstawia się następująco:

Statystyka Członków Związku

w RZECZYPOSPOLICZNEJ

ODDZIAŁ	Stan członków w dn 31 grudnia 1926 r.	Leśników pracujących w państwowej admini- stracji i ochronie leśnej				
		urzednicy wyż- szej służby techn. leśnej i ochrony lasów	leśniczowie i podleśni- czowie	gajowi	personel kancelaryjny	i n n i
Cieszyn	105	10	14	60	12	1
Częstochowa	167	14	42	75	21	—
Dolina	53	—	32	8	13	—
Dolina Prutu	42	5	25	—	10	—
Kujaw. Mazowiecki	164	10	26	105	9	—
Lwowski	258	37	31	42	6	3
Łódzki	29	2	6	17	1	1
Niepołomicki	}	n i e c z y n n y				
Nowo-Sądecki						
Poles. Białow.	165	40	55	25	43	2
Pomorski	638	79	404	77	78	—
Poznański	500	46	197	17	26	—
Radomski	596	40	57	387	90	6
Siedlecki	213	54	76	44	35	—
Sieradzki	82	4	16	54	4	2
Suwalski	258	11	43	182	16	4
Tarnopolski	163	4	1	—	—	—
Warszawski	346	86	30	70	24	6
Wileński	455	26	53	317	30	24
Wolyński	115	34	61	—	12	—
Razem	4349	502	1171	1480	430	49

Zawodowego Leśników

LITEJ POLSKIEJ.

Leśników pracujących w szkolnictwie			Leśników w służbie prywatnej		Leśników wolno praktykujących	Leśników pracujących w przemyśle i handlu drzew.	Właścicieli lasów	Innych	Z tego kobiet
profesorów	asystentów	innych	na stan. kierowniczych	na stan. wykonaw.					
—	—	—	—	8	—	—	—	—	1
—	—	—	2	13	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
—	—	—	3	11	—	—	—	—	3
3	2	—	18	101	3	—	—	12	—
—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
n i e c z y n n y									
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	1	11	201	—	—	—	—	—
—	—	—	3	13	—	—	—	—	5
—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
—	—	—	14	143	1	—	—	—	—
3	5	2	4	27	12	30	4	43	12
—	—	—	1	1	1	1	—	1	6
—	—	—	2	4	—	—	—	—	—
6	8	3	62	529	17	31	4	57	41

Zestawienie to dowodzi, że poza województwami wschodniej Małopolski i woj. Poznańskim olbrzymią przewagę w Związku stanowią pracownicy państwowi. Wśród tych zaś najliczniejszą grupę stanowią gajowi, wykazujący znaczny odsetek zwłaszcza w oddziałach Radomskim, Suwalskim, Kujawsko - Mazowieckim, Sieradzkim i Wileńskim, oraz leśniczowie i podleśniczowie, szczególnie liczni w oddziale Pomorskim, obu wschodnio-karpaccich i w Wołyńskim. Nierównomierność w poszczególnych oddziałach pod względem rodzaju zajęcia członków wskazuje również na fakt, że życie organizacyjne kształtuje się w poszczególnych oddziałach odrębnie i że niema jeszcze w całym Związku pod tym względem jednego kierunku rozwojowego.

Działalność samopomocowa była jednym z głównych zadań oddziałów. Z zestawienia sprawozdań kasowych oddziałów stwierdzić można, w jakim stopniu prowadzona była działalność pożyczkowa i zapomogowa z źródeł budżetowych Związku; pozatem akcja samopomocy oparta była na specjalnych kasach, istniejących bądź przy kołach, bądź przy oddziałach, posiadających własne fundusze i własne regulaminy. Różnorodność form organizacyjnych tych kas, oraz dość znaczne ich rozpowszechnienie wskazuje, że problem ten jest bardzo żywotny i że wymaga ujednostajnienia, większej wzajemnej łączności poszczególnych kas, a nawet ewentualnie stworzenia odpowiedniej instytucji centralnej.

W szczególach akcja ta przedstawia się następująco:

Przy oddziale Cieszyńskim istnieje kasa samopomocowa, licząca 76 członków. Udział wynosi 20 złotych od członka. Kapitał obrotowy kasy wynosi obecnie 2.000 zł. W oddziale Częstochowskim istnieje kasa tego typu, łącząca 52 członków kół miejsc.: Zagórze, Łobodno i Pajęczno z 3.000 zł. kapitału; Oddział Kujawsko-Mazowiecki ma kasy samopomocowe przy poszczególnych kołach miejscowych; należą tam wszyscy członkowie, płacąc 1 — 2 zł. miesięcznie. Nadto przy oddziale istnieje kasa pogrzebowa, obejmująca wszystkich członków Oddziału, płacących w razie śmierci członka po 5 zł. na rzecz jego rodziny. W oddziale Białowieskim prowadzi się żywa akcja pożyczkowa z funduszu pożyczkowego przy Oddziale. Pożyczki zwrotne przez potrącenie z pborów w 3 — 4 ratach i oprocentowane na 1% mies. udzielone zostały w r. 1926 w 78 wypadkach na sumę ok. 10.000 złotych. Obecnie powstaje drogą dobrowolnych ofiar fundusz zapomóg bezzwrotnych. W oddziale Poznańskich istnieje fundusz dla wdów i sierot po leśnikach zabitych przez kłusowników, wynoszący 1668,20 zł. i szereg papierów wartościowych. W organizacji jest fundusz zapomogowy na wypadek śmierci. W stadjum organizacji są kasy pożyczkowo - oszczęd. w oddziale Sieradzkim. Oddział Wileński posiada kasę pożyczkowo-oszczędnościową, liczącą 70 członków i 5.000 zł. kapitału. Udział wynosi 25 zł.

Kasa samopomocy na wypadek śmierci liczy 11 czł. wysokość udziału 10 zł. Kasa ta nie rozwija się i ulegnie zapewne likwidacji. Oddział Wołyński wydaje krótkoterminowe pożyczki, w tej liczbie na kupno aparatów radjowych. Wreszcie oddział Pomorski wypłaca w razie śmierci członka pośmiertne pozostałej rodzinie, drogą opodatkowania się wszystkich członków w wysokości 1 zł. w każdym wypadku śmierci.

Działalność kulturalno-oświatowa. Drugi ten najważniejszy dział pracy w oddziałach przedstawiał się w r. ub. następująco:

Oddział Cieszyński zorganizował 1 wycieczkę i 1 zabawę i zapoczątkował utworzenie biblioteki oddziałowej przez zakup 18 dzieł fachowych. W oddziale Częstochowskim odbyły się trzy wycieczki i 1 odczyt, w oddziale Doliny Prutu i Bystrzycy 1 zabawa. W oddziale Kujawsko - Mazowieckim wygłaszane są odczyty dyskusyjne z dziedziny naukowej na zebraniach kół co 2 — 3 miesiące. Biblioteka oddziału liczy 40 dzieł i 3 czasopisma leśne. Oddział Pomorski urządził 1 wycieczkę na wybrzeże bałtyckie. Żywą działalność kult. oświatową i towarzyską wykazują koła oddziału Poznańskiego, urządzając wycieczki do lasów, premjowe strzelania, zebrania towarzyskie. Przy kołach istnieją biblioteki. Oddział urządził też zwiedzanie trofeów myśliwskich w Zamku w Poznaniu. W oddziale Radomskim odbył się 1 odczyt naukowy, założono bibliotekę fundamentalną przy Oddziale, liczącą dotąd 11 tomów, bibliotekę dla kół miejscowych o 34 tomach, oraz bibliotekę szkolną z 99 tomami, które wypożycza się dzieciom członków Związku. Nadto posiada Oddział muzeum przyrodnicze, o ogólniej liczbie okazów z świata zwierzęcego 215 sztuk. Oddział Siedlecki posiada bibliotekę o 633 tomach i 9 czasopismach. Z biblioteki korzystało 63 członków. Nadto posiada oddział aparat radjowy i urządza 2 razy tygodniowo seanse radjowe. W oddziale Sieradzkim odbyły się 2 zabawy i 1 pogadanka naukowa. Biblioteka oddziału Suwalskiego liczy 20 tomów i 8 czasopism. W oddziale Warszawskim istnieje 5 biblioteczek ruchomych, kursujących po kołach; oddział prenumeruje 23 czasopisma, urządził 6 odczytów i 1 zabawę. Biblioteka oddziału Wileńskiego liczy 221 dzieł fachowych i 1025 beletrystycznych; te ostatnie stanowią bibliotekę wędrowną. W oddziale Wołyńskim jest biblioteka, złożona z dzieł fachowych.

Działalność wydawnicza ograniczała się tylko do wydawania komunikatu przez oddział Cieszyński, oraz wydania „Kalendarza Leśnego” w nakładzie 7.000 egzemplarzy przez oddział Wileński. Oddział Pomorski opracowuje „Podręcznik dla leśniczych”, oddziały Wileński i Białowieski projektują wydanie „Podręcznika dla gajowych”.

Pośrednictwo Pracy. Istnieje ono przy oddziale Poznańskim. Ulokowało ono 1 leśniczego i umieściło kilka bezpłatnych ogłoszeń w

„Rynku Drzewnym”; obecnie organizuje się biuro pośrednictwa pracy przy oddziale Tarnopolskim. Zarząd oddziału Lwowskiego osiągnął bardzo dodatnie wyniki w dziale pośrednictwa pracy, umieszczając szereg członków na posadach.

Obrona interesów. W tym zakresie oddziały załatwiały sprawy, leżące w kompetencji lokalnych władz państwowych, nie wymagające interwencji u władz centralnych. W jesieni roku ubiegłego szereg oddziałów wystosował do Dyrekcyj L. P. memorjały z przedstawieniem najważniejszych i najpilniejszych postulatów pracowników administracji l. p., z których najważniejsze były: polepszenie uposażenia, przywrócenie awansów, stabilizowanie, oraz wydanie rozporządzeń o dodatkach w naturze. Dwa pierwsze postulaty zostały częściowo zrealizowane. W sprawach rozporządzenia o deputatach nadesłały oddziały Zarządowi Głównemu opinie do projektu odnośnego rozporządzenia M. R. i D. P., przesłanego przez Z. G. która stać się ma podstawą szerszej akcji, podjętej na polu obrony interesów prywatnych pracowników leśnych przez Związek.

Inna działalność Oddziałów. W oddziale Kujawsko-Mazowieckim przyjął każdy członek u siebie na przeciąg 1 miesiąca letniego dziecko z niezamożnej inteligencji wzgl. warstw robotniczych Warszawy i miast pobliskich. Akcja ta znalazła oddźwięk i uznanie w codziennej prasie warszawskiej. Oddział Poznański wystąpił wobec D. O. K. VII z propozycją stworzenia leśnych baonów strzeleckich. Staraniem oddziału Sieradzkiego ufundowana została płyta z napisem na grobie zamordowanych przez kłusowników ś. p. Boneckich. Oddział Warszawski zainicjował i przygotował wydanie numeru tygodnika „Świat” poświęconego leśnictwu i mającego ukazać się w połowie miesiąca marca.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZW. ZAWODOWEGO LEŚN. W R. P.

Skład Zarządu Głównego Zw. Zaw. Leśn. w Rzp. Pol. przedstawiał się w r. sprawozdawczym następująco:

Prezes kol. A. SCHWARZ. Wiceprezes kol. ANTONI PACYŃSKI. I Sekretarz kol. inż. WŁADYSŁAW BARAŃSKI. II Sekretarz kol. JÓZEF ROSIŃSKI. Skarbnik kol. inż. ALEKSANDER JANICKI.

Członkowie Zarządu kol. kol.: BEDNARCZYK, CHMIELEWSKI, CHRZANOWSKI, HOPPEN, KLIMASZEWSKI, MALINOWSKI, MOŁODYŃSKI, POLKOWSKI, RÓŻYŃSKI, WOSZCZYŃSKI.

Zastępcy kol. kol. BŁONAROWCZ, FIJAŁKOWSKI, SIELUŻYCKI, TALAŚKA, TOMAKA.

W ciągu kadencji zaszła zmiana na stanowisku skarbnika, po zrzeczeniu się tej funkcji przez przeniesionego poza Warszawę kol. Janickiego. Obowiązki skarbnika objął kol. Stanisław Błonarowicz. Posiedzeń Zarządu Głównego odbyło się 6, posiedzeń Prezydjum 11. Nadto załatwiono szereg spraw drogą bezpośredniego, wzajemnego porozumienia się członków Prezydjum z sobą.

Sprawy administracyjne. Pierwszą i najważniejszą troską Zarządu Głównego po objęciu kierownictwa Związkiem w marcu r. ub. była kwestja lokalu. Zjazd Delegatów odrzucił, jak wiadomo, wniosek ustępującego Zarządu o kupno własnego domu, wyasygnował natomiast na zdobycie własnego lokalu w budżecie Z. G. na rok 1926 sumę 27.000 złotych. W miesiącu czerwcu po długotrwałych poszukiwaniach, wynajęto 6 pokojowy lokal przy ul. Nowy Świat 36/4 za kontraktem na lat 3 i komornem kwartalnym w pierwszym okresie 1389 zł. Po gruntownem wyremontowaniu zniszczonego lokalu nastąpiło objęcie go przez Z. Z. L. w pierwszych dniach lipca 1926 roku. Jeden pokój odnajęty został Spółdzielni Leśników, drugi Oddziałowi Warszawskiemu, trzeci wraz z kuchnią stanowi mieszkanie służbowe urzędnika Związku, pozostałe trzy zajmowane są przez biura Z. G. i administracji pism.

Bardzo szczupły fundusz, przeznaczony w budżecie na rok 1926 na administrację, zmusił Z. G. do gruntownej rewizji istniejącego dotąd w centrali systemu administracyjnego, większego jego usprawnienia, oraz redukcji kosztów administracyjnych. Skasowano płatne stanowisko kierownika biura; obowiązki te przyjął bezpłatnie pierwszy sekretarz z prawem dysponowania na cele administracyjne specjalnym funduszem 500 złotych, wykorzystanym zresztą w roku sprawozdawczym tylko minimalnie. Zniesiono również osobny statut administratora pism, a obowiązki jego przekazano urzędnikowi Zarządu Głównego. Ociążony został przez to również i budżet wydawnictw. Natomiast wyodrębniono sprawy kasowo - buchalteryjne, angażując do ich prowadzenia specjalnego buchaltera z wynagrodzeniem 150 zł. i przyjęto gońca z uposażeniem 70 zł. Zabiegi te, poza zwiększeniem sprawności aparatu administracyjnego, dały miesięczną oszczędność 130 zł.

Wydana została instrukcja biurowa, regulująca sposób załatwiania spraw przez funkcjonarjuszów Z. G. Z. Z. L. Zapoczątkowano również akcję, zmierzającą do ujednostajnienia biurowości i kasowości po Oddziałach. Wnioski w tej sprawie przedstawił na propozycję Z. G. oddział Warszawski, natomiast oddział Wileński, proszony o wypracowanie instrukcji kasowo - buchalteryjnej, dotąd projektu jej nie nadesłał.

Pozyskanie własnego, obszernego lokalu wymagało znacznego

powiększenia inwentarza Z. G. przez zakup mebli i różnych utensyliów, na który to cel wydatkowano 1.151,05 złotych. Niezbędnem jest dalsze uzupełnienie inwentarza w roku następnym.

Sprawy organizacyjne. W roku sprawozdawczym przeprowadzone zostało w porozumieniu z oddziałami terytorjalne rozgraniczenie oddziałów, ogłoszone w „Życiu zawodowym” z grudnia z. r. Zarządzenie to położyło podwalinę pod prawidłowy rozwój organizacyjny oddziałów. Również dopełniono obowiązku zarejestrowania wszystkich oddziałów u władz pracy i opieki społecznej poszczególnych Urzędów Wojewódzkich, przez co oddziały zyskały legalną podstawę istnienia i działania.

Dążąc do jaknajściślejszego kontaktu między Zarządem Głównym a Oddziałami, Z. G. zwołał w r. ub. dwukrotnie konferencje przewodniczących oddziałów (październik i styczeń), z których druga odbyła się z udziałem wszystkich członków Zarządu Głównego. Na konferencjach tych omawiane były sprawy organizacyjne i administracyjne oraz prowadzona była dyskusja nad całokształtem życia związkowego, przyczem rezultaty konferencji, wyrażające się przedewszystkiem w wzajemnem poinformowaniu się i nawiązaniu ścisłej łączności uznać należy za bardzo dobre.

Mając zlecone przez Zjazd Deleg. opracowanie poprawek do statutu, zwracał się Z. G. w tej sprawie drogą ankiety do Oddziałów. Opracowany na podstawie zebranych materiałów i własnych doświadczeń projekt przedłożony zostaje równocześnie Zjazdowi Delegatów.

Uchwalone przez Zjazd poprzedni regulaminy Oddziałów i Kół miejscowych rozpowszechnione zostały po oddziałach.

Opracowany został regulamin Zjazdu Delegatów, który przedkłada się do zatwierdzenia Zjazdowi. Uchwalenie jego unormuje jedną z bardzo dotkliwych luk dotychczasowego stanu rzeczy, która niejednokrotnie dała się nie mile odczuć.

Bieżące sprawy organizacyjno - administracyjne regulowane były w roku sprawozdawczym przez okólniki, rozesłane Oddziałom przez Zarząd Główny w liczbie 21. Po raz pierwszy zarządzono wreszcie sporządzenie przez oddziały szczegółowych i według jednego wspólnego wzoru opracowanych sprawozdań z działalności i sprawozdań kasowych. Sprawozdania te, nadesłane i należycie sporządzone przez wszystkie czynne oddziały, umożliwiły opracowanie sprawozdania ogólnego, obejmującego nie tylko działalność Z. G. ale i całego Związku, oraz dostarczyły po raz pierwszy szczegółowej statystyki członków Związku.

Sprawy propagandowe. Propaganda idei związkowej wśród ogółu leśników niezrzeszonych oraz w łonie samego Związku weszła w r. sprawozdawczym na, odpowiednie tory przez rozpoczęcie wydawa-

nia specjalnego dodatku do czasopism Związku, omawiającego bieżące sprawy zawodowe, pod tytułem „Z życia zawodowego”. Głównym powodem słabego tętna życia związkowego jest brak zainteresowania się ze strony ogółu członków kwestjami zawodowymi, które co chwila stają się aktualnymi, oraz niedostateczne poinformowanie ich, co w tej mierze czynione jest przez Władze Związku. Wydawnictwo „Życia Zawodowego” ma na celu usunąć te braki a przez to podnieść intensywność życia związkowego. Rezultaty, osiągnięte dotąd na tem polu uważać można za zadawalniające, a dalszy rozwój akcji w tym kierunku za pożądany.

Dla ułatwienia agitacji za przystępowaniem do Związku rozesłał Z. G. oddziałom, jako wzór, opracowany przez Oddział Warszawski plakat agitacyjnych, oraz referat, omawiający historję powstania, zadania, i wyniki działalności Związku Zawodowego Leśników.

Sprawy zagraniczne. W roku sprawozdawczym wystąpił po raz pierwszy Związek, jako reprezentant leśnictwa polskiego wobec zagranicy. W międzynarodowym Kongresie Leśnym w Rzymie (maj 1926 r.) brali udział oficjalni delegaci Związku kol. kol. Bielański i Paszyński, którzy jednak dotąd, pomimo ponaglań, nie złożyli sprawozdania z delegacji. Nawiązany w Rzymie kontakt z leśnikami czechosłowackimi i jugosłowiańskimi zacieśniony został dalej przez delegowanie przedstawiciela Związku kol. Chmielewskiego na ogólny zjazd leśników czechosłowackich z udziałem delegacji jugosłowiańskiej do Bańskiej Szczawnicy na Słowaczyźnie. W analogicznym zjeździe jugosłowiańskim, połączonym z obchodem 50 lecia jugosłowiańskiego związku leśników w Zagrzebiu reprezentowany był Związek nasz przez konsula Rzeczypospolitej p. Himmelstjernę. Czescy i jugosłowiańscy delegaci zrzeszeń leśnych byli również obecni na polskim IV ogólnym zjeździe leśników w Warszawie. W wyniku tych spotkań powstała myśl utworzenia słowiańskiego zjednoczenia zrzeszeń leśnych, mającego na celu ścisłą łączność leśnictwa słowiańskiego i w pewnych wypadkach reprezentowania go na terenie międzynarodowym. Do definitywnego zrealizowania tej myśli jeszcze nie doszło.

Bliskie i serdeczne stosunki, zadziergnięte między leśnictwem Polski i Finlandji, wzmocnione wydaniem fińskiego numeru „Lasu Polskiego”, przyjętego z wielkim uznaniem i wdzięcznością w Finlandji, doznały dalszego zacieśnienia podczas wizyty prof. Dr. A. K. Cajandra w Polsce. Widocznym znakiem tej przyjaźni było nadanie polskim redaktorom fińskiego numeru „Lasu Polskiego” Dyr. Miklaszewskiemu; prof. Schwarzowi i inż. Barańskiemu orderów fińskiej Białej Róży, a prof. Cajandrowi wielkiej wstęgi orderu „Odrodzenia Polski”.

Sprawy wydawnicze. W roku sprawozdawczym ukończono druk

„Klucza do oznaczania drzew i krzewów leśnych” Dr. W. Kuleszy i rozpoczęto jego sprzedaż. „Klucz” przyjęty został przez krytykę i przez ogół czytelników przychylnie, zarówno co do treści jak i szaty zewnętrznej. Związek zamierza rozszerzyć znacznie akcję wydawniczą i spełni przez to zadanie, dla całego życia zawodowego bardzo ważne i pilne. W tej myśli starał się Zarząd Główny w ubiegłym roku o zdobycie potrzebnych funduszków obrotowych. Starania te są na dobrej drodze i już w czasie najbliższym otrzyma związek tytułem subwencji rządowej 10.000 zł. na ten cel.

Nawiązano również kontakt z wybitnymi autorami i pozyskano dla akcji wydawniczej Związku kilka pierwszorzędnych dzieł z dziedziny leśnictwa.

Sprawy popierania rozwoju leśnictwa. Najpoważniejszą kwestją z tego zakresu — łączącą się z obroną interesów zawodowych leśników prywatnych — była sprawa nowej ustawy o ochronie lasów. Dla zajęcia wobec niej stanowiska wyłoniona została komisja, złożona z kol. kol. Chmielewskiego, Lisikiewicza i z udziałem profesora Hamerskiego. W wyniku narad tej komisji, po zasięgnięciu wyjaśnień w M. R. i D. P. Z. G. uchwalił poprawki do projektu ustawy, które przedłożono klubom sejmowym. Poprawki te dotyczyły sprawy sporządzania planów gospodarczych i administrowania lasami przez fachowych leśników oraz sprawy kosztów postępowania przy czynnościach służbowych organów ochrony lasów. Po wycofaniu z sejmu projektu ten trzeci postulat został przez M. R. i D. P. uwzględniony, natomiast dwa pierwsze natrafiały na trudności i dopiero w listopadzie włączone zostały do projektu przy ostatecznem formułowaniu go przez komisję ministerjalną. Niestety oba te, włączone już do ustawy postanowienia — uległy z niezrozumiałych powodów przy akceptowaniu projektu przez Ministra skreśleniu. Od tej chwili rozpoczął Z. G. ze współudziałem innych zrzeszeń i niektórych członków z poza Zarządu żywą akcją, zarówno w prasie jak i wśród sfer rządowych, zmierzającą do naprawienia zła. Z chwilą oddania sprawozdania do druku sprawa ta jeszcze nie jest definitywnie wyjaśniona; z tych samych względów nie mogą jeszcze być podane do publicznej wiadomości szczegóły akcji, prowadzonej w tej sprawie przez Z. Gł.

W roku ubiegłym pośredniczył Związek w uzyskaniu przez niektóre instytucje i osoby subwencji Ministerstwa Rolnictwa i D. P. na cele popierania leśnictwa. Udział Związku w tej sprawie ograniczał się do formalnego przejęcia i przekazania subwencji wyznaczonym przez M. R. i D. P. osobom, które bezpośrednio tych subwencji otrzymać by nie mogły na skutek nowych przepisów, stosowanych przez M. R. i D. P. w tej mierze.

Zamierzenia reorganizacyjne w administracji lasów państwowych wywołały wśród ogółu leśników żywe zainteresowanie. Uważając za niezbędne wyrażenie opinii Związku w tej sprawie i przypuszczając, że, podobnie jak i przy rozwiązywaniu wszelkich innych zagadnień gospodarczych, Rząd zechce wysłuchać także zdania sfer fachowych o kierunku zamierzonych reform, Z. G. polecił oddziałom przedyskutować sprawę ustroju administracji lasów państwowych i powziąć odpowiednie rezolucje, które służyłyby jako materiał do opracowania ostatecznych wniosków przez władze naczelne Związku.

Sprawa stosunku do innych stowarzyszeń leśnych dotknięta została już w ogólnej, wstępnej części sprawozdania. Jako jeden z punktów swego programu postawił sobie Zarząd nawiązanie życzliwych stosunków z temi stowarzyszeniami, których cele i środki działania nie stoją w sprzeczności z ideologją Związku. W tym celu nawiązał Z. G. kontakt z Związkiem Straży Leśnej zapomocą specjalnej komisji porozumiewawczej, która odbyła dotąd 1 posiedzenie z analogiczną komisją z drugiej strony. Tematem narad było wzajemne wyjaśnienie sobie ideologii i ustroju Związków i zastanowienia się nad możliwościami i sposobami bliższej współpracy w wspólnych sprawach. Wyniki narad, poważny i szczery ton dyskusji uprawniają do przekonania, że zacieśnienie stosunków z Związkiem Straży Leśnej stanie się w roku przyszłym faktem dokonany. Z Związkiem Leśników, Wychowawców S. G. G. W. współpracowano w sprawach pośrednictwa pracy i propagandy zagranicznej, z Związkiem Inżynierów Leśn. Wychowawców Politechniki Lwowskiej w sprawach ustawy o ochronie lasów. Zajęto życzliwe stanowisko wobec Polskiego Towarzystwa Leśnego i współpracowano z studenckimi zrzeszeniami leśnemi na polu wydawniczym.

Sprawy prasowe. W poprzednich ustępach omawianą została najważniejsza inowacja w sprawach prasowych organów Związku a mianowicie rozpoczęcie wydawania dodatku do obu czasopism p. t. „Z życia Zawodowego”. Czasopisma „Las Polski” i „Echa Leśne” rozwijały się w r. sprawozdawczym pomyślnie. Liczba prenumeratorów „Lasu” wynosiła z początkiem roku 875, z końcem 930, „Ech Leśnych” na początku 971 z końcem 953. Nadto rozsyła się 65 egzemplarzy „Lasu” i 27 egzemplarzy „Ech” do różnych stowarzyszeń, instytucyj i osób urzędowych, w zamian za co otrzymują redakcje w drodze wymiany 14 czasopism, z tego 2 zagraniczne.

Organy prasowe posiadały w gronie współpracowników szereg wybitnych leśników polskich oraz kilku zagranicznych. Oprócz tematów naukowych publikował „Las Polski” szereg artykułów informacyjnych o stosunkach leśnych zagranicą, w myśl zasady, przyjętej jako program obecnego Zarządu.

W roku sprawozdawczym — Las Polski otworzył swe łamy publicznej dyskusji na tematy aktualne — przeważnie w formie „wolnych głosów”. Głosy te, dotyczące różnych, nieraz drażliwych kwestyj naszego życia zawodowego zdecydowała się redakcja w porozumieniu z Prezydjum Z. G. umieszczać, uważając „Las Polski” za jedyną i powołaną do tego trybunę, na której poddane być winny publicznej dyskusji wszelkie tematy, jakie nastęrcza bieżąca chwila w życiu zawodowym leśników, oczywiście w pewnej formie i w granicach rzeczowej dyskusji.

Sprawy obrony interesów. Uchwały ostatniego Zjazdu Delegatów polecały Zarządowi załatwienie całego szeregu spraw, dotyczących obrony interesów leśników, wyczerpujących cały niemal program, jaki w chwili obecnej można uważać za aktualny. Ogólne położenie ekonomiczne pracowników leśnych wysuwało sprawę tę na czoło zagadnień, któremi zajmował się w roku sprawozdawczym Zarząd Główny, zgodnie z statutem, przewidującym akcję w tym kierunku jako główne zadanie Związku. Trudności, jakie napotykała akcja Zarządu Głównego, polegały, jeżeli chodzi o pracowników państwowych, na niemożności zrealizowania całości postulatów pracowniczych przez Państwo ze względów budżetowych, odnośnie zaś do pracowników prywatnych, na braku należytych danych, oświetlających położenie prywatnych pracowników leśnych, oraz z powodu braku wszelkiej egzekutywy wobec pracodawców prywatnych.

Niezależnie od tego należyte potraktowanie interesów państwowych pracowników leśnych utrudnione było przez niebywale skomplikowany i zawiły tryb postępowania naczelnych władz państwowych, zwłaszcza Min. Roln. i D. P. w wypadkach redagowania rozporządzeń, dotyczących tych spraw, oświetlony zresztą w jednym z artykułów w „Życiu Zawodowym”. Uważając usunięcie tego braku za podstawowy warunek realnie pomyślanej reorganizacji w M. R. i D. P. Zarząd Główny w swych wystąpieniach wobec władz dawał niejednokrotnie wyraz temu swemu przekonaniu, jak dotąd jednak, bez widocznego skutku.

Występując w różnych sprawach, dotyczących interesów pracowników leśnych przyjął Zarząd Główny taktkę zupełnie lojalnej i szczerzej współpracy z władzami państwowymi, które ze swojej strony okazywały wobec postulatów Związku prawie zawsze należyte zrozumienie, nawet w wypadkach, gdy natychmiastową ich realizację nie uważały za możliwą. Zarząd uznał również za celowe nie rozpraszać sił na stawianie całego szeregu ważnych wprawdzie, ale mniej pilnych postulatów z dziedziny obrony interesów, lecz skoncentrować cały nacisk na zagadnieniach podstawowych i najpilniejszych, których uregulowanie umożliwi dopiero realizację postulatów dalszych. Taktyka taka

zrozumiała jest zwłaszcza ze względu na wspomniany wyżej tryb załatwiania spraw przez odnośne władze państwowe. Dlatego to Zarząd nie mógł w całości wykonać poleceń ostatniego Zjazdu Delegatów, a raczej nie wykonał ich dlatego, że odnośnie do wielu punktów zgóry był przekonany o niecelowości ich podnoszenia już w roku ubiegłym. Uchwały Zjazdu zdecydował się Zarząd traktować jako ogólne dyrektywy, dążyć do realizowania jaknajwiększej ich części, nie chciał jednak występować wobec władz z wszystkimi temi postulatami, jedynie dla formalnego zadośćuczynienia uchwałom i krycia się wobec przyszłego Zjazdu Delegatów.

W roku ubiegłym interwenjował Zarząd dwukrotnie w sprawach podwyższenia uposażenia, nawiązując swą akcją do ogólnej akcji, prowadzonej przez ogół pracowników państwowych. W rezultacie uzyskano 10% zwyżkę poborów od 1 listopada. Nie udało się natomiast uzyskać 13 pensji dla pracowników lasów państwowych. Interwencja w sprawie awansów przyspieszyła decyzję uruchomienia ich z dniem 1 stycznia r. b., żądanie wznowienia mianowań z prawem usuwalności dotychczas skutku nie odniosło. Interwencja w sprawie przyspieszenia opracowania rozporządzenia o służbie przygotowawczej miała za skutek nakaz jaknajszybszego ugodnienia w tej sprawie poglądów w łonie M. R. i D. P., co też obecnie jest w toku.

Jedną z najważniejszych spraw było dalej zajęcie stanowiska wobec projektu rozporządzenia o deputatach, który otrzymano z M. R. i D. P. Poprawki, zgłoszone przez Związek i ustalone w porozumieniu z oddziałami obiecało M-two wziąć pod rozwagę przy ostatecznym redagowaniu tekstu rozporządzenia. Interwencja odnośnie do przyspieszenia wydania kompletu rozporządzeń wykonawczych do rozporządzenia Prezydenta o organizacji administracji l. p. dotąd rezultatu nie odniosła. Protest Związku w sprawie ściągania zaległych należności deputatowych w dyrekcjach zachodnich spowodował natychmiastowe polecenie ze strony M. R. i D. P. rozłożenia tych należności na 9 — 12 miesięczne spłaty. Co do skutków akcji w sprawie utrzymania leśniczych w II grupie urzęd. państwowych, zamiast przeniesienia ich w nowej tabeli stanowisk do grupy III, lub odłożenie decyzji w tej sprawie aż do czasu definitywnego rozstrzygnięcia przyszłego ustroju administracji l. p. — niema dotąd pewnych wiadomości. W toku załatwiania przez M. R. i D. P. są sprawy uregulowania prawa do zniżek kolejowych funkcjonariuszy adm. l. p. i możliwości ściągania składek członkowskich drogą potrącania ich z miesięcznych poborów.

Interwenjowano wreszcie z różnym skutkiem w osobistych sprawach członków Związku w M. R. i D. P. W sprawach, obchodzących ogół pracowników państwowych nawiązano pierwszy kontakt z rzesze-

niami zawodów pokrewnych i z centralami stowarzyszeń zawodowych, ograniczający się na razie do badania warunków ściślejszej współpracy.

W sprawie leśników prywatnych — poza kilku interwencjami w sprawach poszczególnych członków — starano się zagwarantować ich prawa i wzmocnić pozycję przez wspomniane już wyżej poprawki do ustawy o ochronie lasów. Nadto rozpisano ankietę o położeniu leśników prywatnych, której wyniki pozwolą na należyte ujęcie tej sprawy w roku przyszłym — o ile ankietę da pożądane wyniki.

W roku sprawozdawczym uregulowano sprawę uprawnień Oddziałów co do interwencji w sprawach obrony interesów swych członków przez przekazanie ich kompetencji spraw, nie wymagających decyzji centralnych władz państwowych, lub centralnych organicyj pracodawców prywatnych. Udzielono również Oddziałom wskazówek natury taktycznej. Z. G. przywiązuje wielką wagę do wystąpień ze strony interesów, o czym mowa była poprzednio. Wystąpienia takie, nawet wtedy, gdy nie dają bezpośrednich i natychmiastowych rezultatów, przekonują zarówno władze naczelne jak i podwładne, że ruch obrony interesów pracowników leśnych nie jest sztucznie inspirowany z góry, lecz ma podłoże w rzeczywistych niedomaganiach położenia pracowników leśnych i że jest zjawiskiem, nad którym nie można przechodzić do porządku dziennego.

Kończąc niniejsze sprawozdanie Zarząd Główny stwierdza, że w jego przekonaniu, w ramach istniejących w roku ubiegłym możliwości, intensywność działalności Związku w r. ub. była dostateczna. Możliwości te były jedniak ograniczone szeregiem niezależnych od Z. G. przyczyn. I tak właściwa działalność Z. G. rozpoczęła się de facto dopiero we wrześniu 1926 r., gdyż poprzednio do lipca — brak własnego lokalu i opóźnienie się całkowitego przejścia agend od b. Z. Gł., a następnie okres urlopów letnich ograniczał znacznie możliwość intensywnej pracy. Ogólne warunki, w jakich znajdowało się leśnictwo i zawód leśny, oświetlone na wstępie, stwarzały atmosferę, niesprzyjającą wydatnej działalności, jeszcze bardziej ograniczonej przez zbyt szczupły udział w Zarządzie Głównym członków, zamieszkałych w Warszawie, którzy byliby w stanie prowadzić rzeczywistą, codzienną pracę kierowniczą i wykonawczą w Związku. Wskutek ustąpienia kol. Janickiego i stałego przebywania poza Warszawą wiceprezesa, liczba członków Prezydium, czynnie pracujących w Związku ograniczyła się do 3; stosunki te winny w przyszłości ulec zmianie, o ile nastąpić ma wzmoczenie intensywności pracy Zarządu Głównego.

Z tych to powodów — a także wskutek nawału innych kwestyj, domagających się natychmiastowego rozwiązania, szereg ważnych dla życia związkowego spraw pozostał nietknięty działalnością Zarządu

Głównego i oczekuje na rozwiązanie w latach następnych. Należą tu takie sprawy jak: 1) rozpoczęcie akcji na polu obrony interesów leśników prywatnych, możliwe do przeprowadzenia drogą stworzenia przy Z. G., specjalnego referatu do tego celu, kierowanego przez kompetentną osobę, zamieszkałą stale w Warszawie; 2) ujednostajnienie, wzmoczenie i rozpowszechnienie akcji samopomocy materialnej wśród członków, łącznie z propagandą idei spółdzielności oraz popieraniem istniejącej przy Związku Spółdzielni, która od kilku miesięcy weszła na odpowiednią drogę rozwojową; 3) utworzenie biura pośrednictwa pracy, zarówno stałej jak i dorywczej; 4) utworzenie biura porad prawnych.

Zaznaczyć tu wypada, że Zarząd Główny od razu przy obejmowaniu urzędowania w odezwie, wydanej do członków (vide Las Polski z kwietnia 1926 r.), stwierdził, iż nie lędzi się, że zdoła od razu doprowadzić do pomyślnego rozwiązania te wszystkie kwestje, które zamierza objąć swym programem i że ogrom tej pracy wymaga przedewszystkiem należytego przygotowania, utrwalenia i wzmocnienia podstaw Związku, ekonomji wszystkich wysiłków oraz wywalczenia sobie należytego autorytetu moralnego. Zarząd Główny ma poczucie, że działalnością swoją przyczynił się do posunięcia naprzód tej sprawy, poruszonej w odezwie. Porównanie zaś wyników działalności Z. G. z ustalonym przez niego programem pracy na pierwszym posiedzeniu z dnia 15/IV z. r. dowodzi, że program ten w całości niemal został wykonany i że działalność Z. G. szła ściśle w kierunku, w programie tym wytyczonym.

Warszawa w lutym 1927 roku.

Za Zarząd Główny:
Prezydjum Zarządu Gł.

Prezes:
(—) *prof. Schwarz.*

I sekretarz
(—) *W. Barański.*

II sekretarz
(—) *J. Rosiński.*

SPRAWOZDANIE

Główniej Komisji Rewizyjnej Związku Zawodowego Leśników Rzplitej
Polskiej za r. 1926.

Główna Komisja Rewizyjna w składzie kol. kol. R. Spyta i J. Vogtmana, a w ostatnim dniu czynności i kol. K. Bielańskiego, przeprowadziła rewizję w dniach 28 lutego do 3 marca r. b. włącznie, przy udziale rzeczoznawców, buchalterów pp. Biela i Ilinicza. Jadący z Białowieży

na posiedzenie Komisji członek jej kol. Stanisław Gadomski, został zbrodniczą ręką zamordowany. Pamięci poległego przy spełnianiu obowiązków społecznych kolegi —leśnika Główna Komisja Rewizyjna, gęboko poruszona, składa na tem miejscu wyrazy czci i hołdu.

Na podstawie przeprowadzonej rewizji ksiąg i dowodów rachunkowych oraz protokółów posiedzeń Zarządu Głównego i innych dokumentów, Główna Komisja Rewizyjna stwierdza co następuje:

Przeprowadzone skontrum kasowe z dniem rozpoczęcia prac Komisji, t. j. dn. 28/II 27 r. wykazuje, iż saldo na ten dzień wg. księgi kasowej zgodne jest z rzeczywistym stanem kasy.

Ilość i rodzaj papierów wartościowych, posiadanych przez Związek również odpowiada rzeczywistości.

Przedstawiony Głównej Komisji rewizyjnej bilans zamknięto sumą 38.287 zł. 62 gr. Fundusze Związku po uwzględnieniu nadwyżki dochodów wynoszą: 27.303 zł. 36 gr.

Przechodząc do poszczególnych rachunków bilansu stwierdzono:

Rachunek P. K. O. Stan konta z dn. 31.XII 1926 r. według wyciągu kontowego zgodny jest z saldem r-ku. W dwóch wypadkach zauważono brak odnośnego pokwitowania odbioru czeku lub gotówki z konta, a mianowicie z dn. 24.III 1926 r. na sumę 120 zł., wyasygnowanych T-wu Wioślarskiemu za wynajęcie sali na Zjazd Delegatów i 153 zł., wyasygnowane firmie „Nasza Drukarnia” za wydrukowanie sprawozdania Głównego Zarządu.

Rachunek kasy. Dnia 31.III 1926 r. podjęto z kasy sumę 6.000 zł. celem jej wpłacenia na książeczkę oszczędnościową P. K. O. Suma ta wpłacona została na książeczkę dopiero 7.IV 1926 r., t. j. po 7 dniach.

Nadto Główna Komisja Rewizyjna zwraca uwagę na zbyt wysokie salda w początkach okresu sprawozdawczego, a mianowicie: saldo kasowe dn. 1.I 1926 r. wynosiło 25.963 zł. 18 gr., saldo to doprowadzone zostało do właściwej wysokości dopiero 31.III 1926 r. (74 zł. 73 gr.), bowiem na dzień 1.II — wynosiło jeszcze 24.766 zł. 69 gr., a 1.III 26 r. — 18.529 zł. 23 gr. Wobec posiadanego konta w P. K. O. przetrzymywanie tak wysokiej gotówki w żadnym razie nie powinno mieć miejsca, tembardziej wobec braku kasy pancernej. Naraża to nadto Związek na stratę procentów, jakie możnaby uzyskać, umieszczając powyższą sumę np. na r-ku oszczędnościowym w P. K. O.

Papiery procentowe. W bilansie zamknięcia za r. 1925 na r-ku papierów wartościowych figurowało 4 sztuki premjowej pożyczki dolarowej na sumę 160 zł. Wg. protokołu przejęcia, sporządzonego w dniu 12 kwietnia 1926 r. skarbnik obecnego Zarządu otrzymał 11 sztuk obligacyj premjowych pożyczki dolarowej, wobec czego zaksięgował 7 sztuk

niewykazanych w sumie 313 zł. 60 gr. Pochodzenie tych 7 dolarówek winien Zarząd zbadać.

Rachunek dłużników. Oddział Kujawsko-Mazowiecki winien jest za pobrane odznaki członkowskie z okresu przed 1926 r. — 40 zł. Kol. Nowakowski z Oddziału Pomorskiego winien jest z okresu przed 1926 roku — 10 zł. Ponieważ sumy te figurowały już przez dwie kadencje Zarządu Związku, zdaniem Główn. Kom. Rew. winny być zastosowane w b. r. właściwe środki celem ich ściągnięcia, a w razie niemożliwości ich uzyskania, wpisane na r-k strat. Oddział Suwalski figuruje jako dłużnik 240 zł. za różnicę kursów z 6 szt. akcji Banku Polskiego, nadesłanych dla uregulowania długu w sumie 600 zł. Różnica wynika z faktycznego obliczenia kursu z czasu ich przekazania w stosunku do wartości nominalnej. Uwzględniając kurs obecny, nie narażający Związku na straty, Główn. Kom. Rew. jest zdania, iż figurujący dług Oddziału Suwalskiego należy skreślić.

Rachunek Wierzyteli. Związek winien jest Oddziałowi Niepołomickiemu za odznaki członkowskie z okresu przed 1926 r. — 25 zł. Ponieważ Oddział Niepołomicki jest dłużnikiem z tytułu składek członkowskich należy sprawę tę uregulować w r. b.

Rachunek składek. Zaległe składki członkowskie za r. 1924 wynoszą 218 zł. 64 gr. Gł. Kom. Rew. jest zdania, iż należy poczynić energiczne starania ich ściągnięcia, a w razie niemożliwości ich ściągnięcia wpisania na straty.

Brak księgi kontroli składek członkowskich uniemożliwił Główniej Kom. Rew. sprawdzenie prawidłowości wykazanych z tego tytułu wpływów za r. 1926 i określenia sumy ewentualnych zaległości. Oddziały winny nadsyłać Zarządowi Gł. wykazy kwartalne liczby członków i pobranych składek, na podstawie których Zarząd Główny byłby w możności prowadzić należytą ewidencję sum z tego tytułu mu przypadających.

Rachunek Różnych. Na mocy dowodów kupna i sprzedaży Związek winien być w posiadaniu 42 znaczków członkowskich po 10 zł. Stan faktyczny wykazuje tylko 15 sztuk, brak zatem 27 znaczków członkowskich z czasu kadencji poprzedniego Zarządu Gł. Należałoby porozumieć się w tej sprawie ze skarbnikiem poprzedniego Zarządu i sprawę definitywnie uregulować.

Główna Kom. Rew. stwierdziła nadto zgodność spisu inwentarza z dowodami i stanem faktycznym.

Bilans Administracji „Lasu Polskiego” i „Ech Leśnych” za r. 1926, sporządzony na podstawie oddzielnie prowadzonej księgowości, wykazuje po stronie aktywów 25.513 zł. 52 gr., a po stronie pasywów 32.350

zł. 44 gr., zatem strata za r. sprawozdawczy wynosi 6.836 zł. 92 gr., którą Gł. Kom. Rew. proponuje odpisać z kapitału obrotowego, t. j. z sumy 11.713 zł. 62 gr., tak, że kapitał obrotowy na r. 1927 stanowić będzie suma 4.876 zł. 70 gr. Ponieważ zaś w aktywach figurują różne zaległe składki za prenumeratę „Ech Leśnych” i „Lasu Polskiego” z lat 1924 i 1925 r. w sumie około 7 tys. zł., co może w razie nieściągalności jeszcze zmniejszyć kapitał obrotowy, Gł. Kom. Rew. zwraca uwagę na konieczność zdobycia i zapewnienia odpowiednich środków obrotowych.

Co się tyczy budżetu Głównego Zarządu, Gł. Kom. Rew. stwierdza, że naogół gospodarka Zarządu utrzymana była w ogólnych ramach budżetu, przyjętego przez Zjazd Delegatów. Co do poszczególnych pozycji budżetu należy zaznaczyć, że zamiast przewidywanego wpływu z tytułu składek członkowskich w sumie 51.972 zł. — uzyskano tylko 33.622 zł. 05 gr.

Przy badaniu funduszu Związku stwierdzono, iż art. 42 statutu może być różnie interpretowany, wobec czego zachodzi konieczność jasnego określenia przez Zjazd Delegatów sposobu tworzenia poszczególnych kapitałów i przeprowadzenia odpowiedniej zmiany w statucie.

Nadto stwierdzono, iż Zarząd Główny zajmował się wykonaniem uchwał Zjazdu Delegatów, Gł. Kom. Rew. atoli nie była w stanie gruntownie prześledzić i zbadać toku tej działalności. Jedynie Gł. Kom. Rew. stwierdza, iż w przekazanej przez Zjazd Delegatów do rozpatrzenia Zarządowi Głównemu i Gł. Kom. Rew. sprawie kol. Spyta i Loreta, Zarząd Główny do Gł. Kom. Rew. się nie zwracał.

Poza przytoczonymi powyżej uwagami Gł. Kom. Rew. stwierdza, że rachunkowość centrali Związku prowadzona jest prawidłowo i stawia wniosek przyjęcia wyrażonych w poszczególnych punktach niniejszego protokołu propozycji, oraz udzielenia Głównemu Zarządowi absolutorjum.

Warszawa, dn. 3 marca 1927 r.

Główna Komisja Rewizyjna:

(—) *K. Bielański.*

(—) *Inż. Robert Spyt.*

(—) *J. Vogtman.*

Sprawozdanie Kasowe

Związku Zawodowego Leśników w Rzplitej Pol.
za rok 1926.

P r z y c h ó d

Nr. porząd.	NAZWA ODDZIAŁU	Salda z r. 1925	Składki bieżące	Składki zaległe	Wpisowe	Składki na cele specjalne
1	Cieszyn	142 —	1262 20	45 —	2 —	2116 30
2	Dolina	189 05	249 —	517 —	10 —	16 —
3	Dolina Prutu i Bystrzycy	110 89	510 —	224 —	2 —	
4	Kujawsko-Mazowiecki .	1153 69	2167 75			
5	Lwów	380 58	2694 04		68 —	81 —
6	Łódź	1 93	294 50	213 25		
7	Pomorze	8492 06	9076 35			274 80
8	Poznań	1672 23	4186 75	1687 22	63 —	
9	Polesko-Białowieski .	2965 15	2589 25	446 —	39 —	
10	Radom	1163 04	5851 25		26 —	
11	Sieradz	— —	1012 50			
12	Siedlce	4496 71	2214 15	1283 50	15 50	
13	Suwałki	1756 75	3051 25		23 —	417 10
14	Tarnopol	21 20	1038 25		104 —	12 —
15	Warszawa	1963 40	1247 —	1638 70		166 50
16	Wilno	865 35	5568 37	2179 88	197 50	2688 —
17	Wołyń	2030 40	1077 50	362 50	4 —	
18	Częstochowski nie na- desłał sprawozdania	— —	— —	— —	— —	— —
19	Niepołomicki nieczyn- ny	— —	— —	— —	— —	— —
20	Nowosądecki nieczyn- ny	— —	— —	— —	— —	— —
	Razem .	27404 43	44090 11	8597 05	554 —	5771 70

Dobrowolne ofiary	Dochód z przedsiębiorstw	Dochód z wydawnictw	Dochód z odczytów, zabaw i widowisk	Procenty od kapitałów	Różne dochody	Zwrot pożyczek	Razem
				142 —			3709 50
							981 05
4 20			118 70				969 79
					235 —		3556 44
				2 25	572 78		3798 65
							509 68
				165 30		380 —	18388 51
				177 34			7786 54
255 90				176 07			6471 37
					4218 40	1940 —	13198 69
			166 05				1178 55
	594 —				38 87		8642 73
						985 45	6233 55
				39 0			1214 47
		2 —	266 11	47 94		490 —	5821 65
18 —		12162 82			499 95	5851 23	30031 10
			23 20				3497 60
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
278 10	594 —	12164 82	574 06	74, 92	5565 —	9646 68	115989 87

Najem lokalu	Perso- nel	Koszty admini- stracyj- ne	Koszty podróży	Biblioteka	Prenumerata pism	Zabawy, odczyty i widowiska	Czytelnia	Inwentarz
278		80	200	180	24			
			297					
		24 25	160 50					
		63 47			1 75			100
679 20	647	449 17	1798 75	37 90	135 73			
		12 38						
	1900	513 09	1463		70 50			
	360	143 75	1377 28					
	600	187 97	289 62		38 75			
44	1000	315 32	1354 58	370 70				
60		107 25						
		175 45		1269 53	392 23			
10	600	119 95	944	77	98 90			
25		62 67	400					
200	224 16	448 21	118 05	389 48		200		159 20
	1754 20	73 57	1252 56	1298 54	410 95			
	185	11 70	111 48				136 15	
1296 20	7270 36	2788 20	9766 82	3623 15	1172 81	200	136 15	259 20

R o z c h ó d

Wydawnictwa	Przedsiębiorstwa	Pożyczki zwrotne	Zapomogi bezzwrotne	Przelewy do Kasy Zarządu Gł.	Wydatki nieprzewidziane	Składki na dom w Warszawie	Salda na 1.1. 1927	Razem
20 —		2100 —	32 —	795 50				3709 50
				573 75			110 30	981 05
				740 —			45 04	969 79
				1500 —	70 —		1821 22	3556 44
			35 —		15 90			3798 65
				457 —			40 30	509 68
		280 —		6000 —	2174 32	2154 90	3832 70	18388 51
			50 —	5200 —	39 48		616 03	7786 54
		3691 60	500 —	424 —	101 40		638 03	6471 37
		2580 —	910 55	2050 —	4083 75		489 79	13198 69
				400 —	323 50		287 80	1178 55
	1772 31			3754 —	287 77		991 44	8642 73
		2110 45		1509 35	226 —		537 90	6233 55
				125 —			601 80	1214 47
		850 —		1850 —	74 08		1308 47	5821 65
12891 68		4625 —	750 —	3860 99	2656 50		457 11	30031 10
				1593 05			1460 22	3497 60
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
12911 68	1772 31	16237 05	2277 55	30832 64	10052 70	2154 90	13238 15	115989 87

BILANS**Wydawnictw Związku Zawodowego Leśników****AKTYWA**

za

	Zł.	qr.	zł.	gr.
Gotówka				
Kasa	100	94		
P. K. O.	1936	02	2036	96
Ruchomości				
Skrzynki do kartotekl.	67	50		
Słownik polsko-niemiecki	7	45		
Waga stołowa i odważniki	40	61		
Zapasy papieru	331	25		
Zapasy makulatury	1	—	447	81
Dłużnicy				
Prenumerata „Lasu“ i „Ech“ za r. 1924.	4089	66		
Zaległa prenumer. ta „L. P.“ za 1925 r.	1628	70		
Zaległa prenumerata „E. L.“ za 1925 r.	1014	05		
Wątpliwi dłużnicy „L.P.“ i „E.L.“ z 1924 r.	1562	10		
Wątpliwi dłużnicy „L. P.“ za r. 1926 .	944	90		
Wątpliwi dłużnicy „E. L.“ za r 1926 .	337	—		
Dłużnicy „L. P.“ za prenumer. w 1926 r.	1554	10		
Dłużnicy „E. L.“ za prenumer. w 1926 r.	1208	84		
Dłużnicy za ogłoszenia w 1925 r.	113	55		
Dłużnicy za ogłoszenia w 1926 r.	492	30		
Spółdzielnia Leśników	28	—		
Prof. Schwarz zaliczka.	450	—		
Poszum wyluszczenia.	14	35	13437	55
Klucz botaniczny				
Pozostały zapas egzempl. 2868 à 3,35.			9591	20
Saldo strat za r. 1926.			6836	92
			32350	44

R - k Strat

Za wydany bezpłatnie klucz botaniczny			160	—
Na wydawnictwie „Las Polski“			6289	84
Na wydawnictwie „Echa Leśne“			488	08
Amortyzacja ruchomości			10	47
Koszty ogólne w r. 1926			4123	90
			11072	29

ZAMKNIĘCIA

w Rzplitej Polskiej „Lasu Polskiego“ i „Ech Leśnych“

rok 1926

PASYWA

	Zł	gr.	Zł.	gr.
Kapitał z B. Otw. 1926 r.			11713	62
Wierzyciele				
Kuleszy reszta honorarjum	1000	—		
Honorarja autorskie za r. 1925	341	55		
Ogólny Zjazd Leśników	150	50		
Prenumerata „L. P.“ na 1927 r.	287	50		
Prenumerata „E. L.“ na 1927 r.	48	50		
Nieopłacone w r. 1926 komorne	480	—	2308	05
Związek Leśników (saldo na rachunku)			14033	09
Ofiary				
Składki na dzieci po ś p. Boneckich	479	46		
Składki na dom akademików	2	28		
Składki na rodziny po zmarłych leśn.	36	—	517	74
Przechodni				
Za niewyjaśnione wpływy w 1926 r.	933	94		
Rezerwa na wątpliwych dłużników	2844	—	3777	94
			32350	44

i Zysków

Zysk na sprzedaży klucza botanicznego			200	53
Subsydjum Ministerstwa Rolnictwa			3500	—
Wpłacona prenum przez wątpliwych dłużn.			233	50
Procent od gotówki na konci czek. P. K. O.			8	44
Dopisane na podstawie decyzji Kom. Rew.			20	—
Zysk na makulaturze			272	90
Saldo Strat			6836	92
			11072	29

za Zarząd Główny Z. Z. L. w Rzplitej Pol. Prezes: *Adam Schworz*

Skarbnik: *Błonarowicz*

Sekretarz: *inż. Barański*

B I L A N S

Głównego Zarządu Zw. Zawod.

AKTYWA.

za rok

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Gotówka				
Kasa	226	15		
P. K. O.	6828	39	7054	54
Papiery ⁰/₀				
17 akcji zakładów ostrowieckich	141	64		
11 szt 5 ⁰ / ₀ pożyczki dolarowej	492	80		
6 akcji Banku Polskiego	501	—		
Książeczka oszczędności P. K. O.	7100	—	8235	44
Dłużnicy				
Za niezapłacone składki z r. 1924	218	64		
Oddz Kujawsko-Mazowiecki a odz aki	40	—		
„ Suwalski za różnicę akcji B P.	240	—		
Pożyczki zwrotne nieuregulowane	1610	—	2108	64
Adminstr. „Lasu P.” i „Ech L.” saldo rach.			14033	09
Różne				
Remanent odznak członk. 42 szt.	336	—		
Dług Spółdzielni Leśników	4551	47	4887	47
Ruchomości biurowe			1968	44
			38287	62

R-k Strat

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Ofiara na bezrobotnych			2	—
Druk dodatku „Z życia zawodowego”			681	46
Koszty ogólne w r. 1926			14503	38
Admortyzacja ruchomości			437	07
Fundusze Związku: a) zapomogowy			3369	33
b) administracyjny			10228	27
c) żelazny			4527	27
			33748	78

Zestawił St. BłonaroWicz.

ZAMKNIĘCIA

Leśników Rzeczypospolitej Polskiej.

1926.

PASYWA.

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Wierzyciele				
Oddz. Wileński za kalendarz leśny	214	50		
Malkowski składka za rok 1927	12	—		
Oddz. Niepołomicki za odznaki	25	—	251	50
Różne				
Ofiary na dzieci po ś p. Boneckich	21	01		
Pozostałe składki na IV Zjazd	63	50		
Niewyjaśnione wpływy za r. 1927	211	34		
Niewyjaśniony dochód 7 dolarówek	313	60		
Subwencja Ministerstwa Roln. dla prof. Terlikowskiego	1000	—	1609	45
Pozostałe z kosztów nabycia lokalu			9123	31
Fundusze Związku				
Zapomogowy	4138	13		
Administracyjny	10228	27		
Żelazny	9026	72		
Prasowy	3910	24	27303	36
			38287	62

i Zysków

	Zł.	gr.	Zł.	gr.
% od obrotu czekowego P. K. O. w r. 1925			65	48
Nadwyżka kursu akcji ostrowieckich			52	05
Nadwyżka kursu 5% Poż. dolarowej			19	20
Składki członkowskie za r. 1925			9578	05
Składki członkowskie za r. 1926			24054	—
			33748	78

Za Zarząd Główny

Prezes *Schwarz.*

Sekretarz *Barański.*

Skarbnik *Błonarowicz*

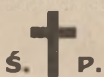

Stefan Mioduszewski

leśniczy dóbr Zegrze
członek Związku Zawodowego Leśników
w Rzplitej Pol.

zmarł w dniu 29 listopada 1926 r., w wieku lat 41.

Cześć Jego pamięci.

Inż. Stanisław Gadomski

inspektor techniczny Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białowieży

członek Związku Zawod. Leśników w Rzplitej Pol.

zmarł śmiercią tragiczną w dniu 27-go lutego r. b.
zamordowany w drodze do Warszawy, dokąd spieszył
wypełnić swój obowiązek, jako członek głównej komisji
rewizyjnej Zw. Z. L. w Rzplitej Pol.

Cześć Jego pamięci.

Wydawca: Związek Zawodowy Leśników w Rzeczypospolitej Polskiej
w osobie prezesa **Adama Schwarza**.

Zakłady Graficzne „NASZA DRUKARNIA”, Warszawa, ul. Sienna 15.